

ИНСТРУМЕНТ ЗА РЕФОРМИ И РАСТ ЗА ЗАПАДЕН БАЛКАН

ДОГОВОР ЗА ЗАЕМ

помеѓу

ЕВРОПСКАТА УНИЈА

застапувана од страна на Европската комисија како заемодавец

И

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА како заемопримач

и

**НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА како агент на
заемопримачот**

2024

Овој Договор за заем е склучен од страна на и помеѓу Европската Унија, застапувана од страна на Европската комисија,

како заемодавец,

и

Република Северна Македонија, застапувана од страна на министер за финансии,

како заемопримач,

и

Народна банка на Република Северна Македонија, во својство на агент на заемопримачот, застапувана од страна на гувернерот на Народна банка на **Република Северна Македонија**,

во понатамошниот текст заедно наведени како „договорни страни“, а секој поединечно наведен како „договорна страна“.

ПРЕАМБУЛА

Со оглед на тоа што:

- (1) Со Регулацијата (ЕУ) 2024/1449 на Европскиот парламент и на Советот („**Регулатива (ЕУ) 2024/1449**“) се воспостави „Инструментот за реформи и раст за Западен Балкан“ („**Инструмент**“) ¹ со цел поддршка на процесот на проширување преку забрзување на процесот на усогласување со законодавството на Унијата, како и забрзување на регионалната економска интеграција и социоекономска конвергенција со ЕУ.
- (2) Поддршката од Инструментот ќе биде дадена откако Комисијата ќе ја одобри, во согласност со член 15 од Регулацијата (ЕУ) 2024/1449, Реформската агенда поднесена од страна на заемопримачот („**Реформска агенда**“) со која се утврдуваат реформите што треба да ги преземе корисникот и областите за инвестирање. Со Реформската агенда треба да се утврди сеопфатната рамка за постигнување на целите на Инструментот, меѓу другото и врз основа на договор за инструмент или договор за заем кој треба да се склучи помеѓу Унијата и заемопримачот.
- (3) Во согласност со членовите 11, 12 и 13 од Регулацијата (ЕУ) 2024/1449, заемопримачот ја подготви и ја поднесе Реформската агенда на 11 октомври 2024 година до Комисијата. Во согласност со членовите 14 и 15 од Регулацијата (ЕУ) 2024/1449, Комисијата ја процени релевантноста, сеопфатноста и соодветноста на Реформската агенда и ја одобри со одлука за спроведување на 23 октомври 2024

¹ Регулатива (ЕУ) 2024/1449 на Европскиот парламент и на Советот од 14 мај 2024 година за воспоставување на Инструментот за реформи и раст за Западен Балкан, Сл. весник L, 2024/1449, 24 мај 2024 година, стр. 1.

година² („Одлука на Комисијата за спроведување“).

- (4) Во согласност со Регулативата (ЕУ) 2024/1449, врз основа на Одлуката на Комисијата за спроведување, Комисијата одобри вкупен финансиски придонес во максимален износ од 535.012.159,00 евра како поддршка во форма на заем во врска со исполнувањето на задоволително ниво на условите за плаќање (во облик на квалитативни и квантитативни чекори) утврдени во Реформската агенда, како и на предусловите и општите услови за исплата на средствата утврдени во членовите 5 и 12 од Регулативата (ЕУ) 2024/1449, соодветно.
- (5) Поддршката во форма на заем, којашто ќе биде делумно спроведена преку Инвестициската рамка за Западен Балкан („ИРЗБ“), се префрла директно во трезорот на заемопримачот. Заемопримачот пренесува 34,75% од поддршката во форма на заем во Заедничкиот европски фонд за Западен Балкан (ЗЕФЗБ) воспоставен во рамките на ИРЗБ за прибирање придонеси од донатори во согласност со договорите за управување со придонеси коишто ќе се склучат помеѓу заемопримачот и Европската банка за обнова и развој и Европската инвестициска банка („управители на Фондот“) во согласност со правилата во врска со Фондот („Општи услови на Заедничкиот фонд“).
- (6) Во согласност со член 9 од Регулативата (ЕУ) 2024/1499, Европската Унија склучи договор за инструмент („Договор за Инструмент“) со заемопримачот со кој се утврдуваат принципите на финансиската соработка помеѓу Европската Унија и корисникот и се утврдуваат детални одредби во врска со, помеѓу другото, активностите поврзани со управувањето, контролата, надзорот, следењето, евалуацијата, известувањето и ревизијата на средствата во рамките на Инструментот, како и мерките за ефективно спречување, откривање, истраги, коригирање и известување за неправилности, измама, корупција и други незаконски активности коишто влијаат врз финансиските интереси на Унијата, судири на интереси, вклучително и ефективна истрага и гонење за кривични дела кои влијаат врз финансиските интереси на Унијата, и избегнување двојно финансирање.
- (7) Во согласност со член 9(2) од Регулативата (ЕУ) 2024/1449, Договорот за Инструментот се дополнува со договор за заем со кој се утврдуваат посебни одредби за управување со и спроведување на финансирањето кое му се дава на заемопримачот во форма на заеми во рамки на Инструментот.
- (8) Во согласност со член 9(3) од Регулативата (ЕУ) 2024/1449, финансиските средства му се доделуваат на заемопримачот само по влегувањето во сила на односниот Договор за Инструментот и соодветниот Договор за заем.
- (9) Во согласност со членовите 12 и 21 од Регулативата (ЕУ) 2024/1449, поддршката во форма на заем се исплаќа на рати, врз основа на исполнувањето на условите за плаќање на задоволително ниво во форма на квалитативни и квантитативни чекори, утврдени со Одлуката на Комисијата за спроведување и подлежи на исполнување на предусловите и на општите услови утврдени во член 5 и член 12 од Регулативата (ЕУ) 2024/1449 соодветно.
- (10) Во согласност со член 21(11) од Регулативата (ЕУ) 2024/1449, исплатата на средствата од заемот зависи од расположливите средства, а една рата може да биде исплатена во една или повеќе транши.
- (11) Во согласност со член 20 од Регулативата (ЕУ) 2024/1449, корисниците од

² С(2024)7375, 23 октомври 2024 година.

Западен Балкан, по поднесување на нивната Реформска агенда, може да побараат предфинансирање до 7% од вкупниот износ предвиден во рамките на Инструментот, што подлежи на исполнување на предусловите и на општите услови утврдени во член 5 и член 12 од Регулативата (ЕУ) 2024/1449 од страна на корисниците од Западен Балкан. Предфинансирањето е комбинација на неповратна финансиска поддршка и поддршка во форма на заем и тоа се става на располагање во трезорот на Република Северна Македонија.

- (12) Со Одлуката на Комисијата за спроведување на заемопримачот му се обезбедува вкупна поддршка во рамки на Договорот за Инструментот во максимален износ до 535.012.159,00 евра. Во согласност со член 20 од Регулативата (ЕУ) 2024/1449, заемопримачот побара средства од предфинансирањето во износ од 37.450.851,13 евра, како поддршка во форма на заем.
- (13) Во согласност со член 9(4) од Регулативата (ЕУ) 2024/1499, Договорот за заем што треба да се склучи помеѓу Комисијата и заемопримачот треба да ги вклучува обврските на заемопримачот во врска со соработката за заштита на финансиските интереси на Унијата утврдени во член 129 од Регулативата (ЕУ, Еуроатом) 2024/2509 на Европскиот парламент и на Советот од 23 јули 2024 година за финансиските правила кои се применуваат на општиот буџет на Унијата³ („Финансиска регулатива“).
- (14) Одредбите од Финансиска регулатива во врска со спроведувањето на финансиската помош од страна на работодавецот се применуваат на заемот во рамките на овој Договор, освен доколку не отстапуваат од оние во Регулативата (ЕУ) 2024/1449;
- (15) Стратегијата на Комисијата за финансирање („Стратегија за диверзифицирано финансирање“), утврдена во член 224 од Финансиската регулатива и изработена врз основа на правилата од Одлуката на Комисијата за спроведување (ЕУ, Еуратом) 2023/2825⁴, како што е изменета или заменета зависно од случајот, се применува на финансирањето на финансиската помош во форма на заеми обезбедена во рамки на Договорот за Инструментот.
- (16) Во име на Унијата, Комисијата ќе издаде обврзници, меници, краткорочни хартии од вредност или ќе изврши какви било други соодветни краткорочни и/или долгорочни финансиски трансакции („инструменти за финансирање“) за финансирање на поддршката во форма на заем побарана од страна на заемопримачот.
- (17) Во согласност со образложението 50 и член 17 од Регулативата (ЕУ) 2024/1499, Комисијата треба да понуди заеми под исклучително поволни услови со времетраење од најмногу 40 години, отплата на главницата почнувајќи од 2034 година, целосно во согласност со принципите за добро финансиско управување.
- (18) Финансиските услови за секоја одделна исплата на средства се утврдени во согласност со Регулативата (ЕУ) 2024/1449, Одлуката на Комисијата за спроведување, Реформската агенда, Методологијата за распределба на трошоците, Договорот за Инструментот и овој Договор за заем.
- (19) Надлежните тела на заемопримачот преземаат соодветни мерки поврзани со

³ Сл. весник L 239, 26 септември 2024 година

⁴ Одлука на Комисијата за спроведување (ЕУ, Еуроатом) 2023/2825 од 12 декември 2023 година

спречување и борба против измама, корупција и други неправилности што влијаат врз заемот.

Сега, според тоа, страните се договорија за следното:

Член 1 ДЕФИНИЦИИ

Во овој Договор за заем (вклучувајќи ги и неговите образложенија), следните поими го имаат следното значење:

- (1) Под **„период на расположливост“** се подразбира периодот кој завршува на датумот утврден во член 2(6) од овој Договор за заем.
- (2) Под **„наменски распределен процент“** се подразбира удел што изнесува 34,75% од поддршката во форма на заем дадена согласно овој Договор, кој заемопримачот е обврзан да го пренесе во ЗЕФЗБ.
- (3) Под **„заемопримач“** се подразбира Република Северна Македонија.
- (4) Под **„работен ден“** се подразбира денот на кој платежниот систем ТАРГЕТ2 е отворен за редовно работење.
- (5) Под **„Комисија“** се подразбира Европската комисија.
- (6) Под **„Потврда за прифаќање“** се подразбира писмено известување од заемодавацот до заемопримачот дадено како Прилог 2, во кое се утврдени конечните услови од ратата од заемот или, зависно од случајот, транша од ратата од заемот.
- (7) Под **„методологија за распределба на трошоци“** се подразбира Одлуката на Комисијата за спроведување (ЕУ) 2024/1520 од 12 јули 2024 година за воспоставување на рамката за распределба на трошоци поврзани со операции на задолжување и управување со долг согласно Стратегијата за диверзифицирано финансирање⁵ како што е изменета или заменета зависно од случајот.
- (8) Под **„судир на интереси“**, согласно член 61 од Финансиската регулатива, се подразбира дека непристрасното и објективно извршување на функциите на лицето коешто е инволвирано во процесот на спроведување на финансиската поддршка од овој Инструмент е загромено поради семејни, емотивни, политички или национални причини, економски интерес или кој било друг директен или индиректен личен интерес. Судир на интереси вклучува ситуации на кои објективно може да се гледа како на судир на интереси.
- (9) Под **„корупција“** се подразбира корупција како што е наведено во член 4(2) од Директивата (ЕУ) 2017/1371 или давање мито во рамките на значењето на член 3 од Конвенцијата за борба против корупција во која учествуваат службеници од Европските заедници или службеници од земјите членки на Европската Унија, подготвена врз основа на Актот на Советот од 26 мај 1997 година или

⁵ Сл. весник L, 2024/1974, 18 јули 2024 година

постапување како што е наведено во член 2(1) од Рамковната одлука на Советот 2003/568/ПВР или корупција како што е наведено во други важечки закони.

- (10) Под **„трошоци за управување“** се подразбираат трошоците за управување како што е наведено во Методологијата за распределба на трошоци.
- (11) Под **„трошоци за финансирање“** се подразбираат трошоците за финансирање како што е наведено во Методологијата за распределба на трошоци.
- (12) Под **„трошоци за управување со ликвидност“** се подразбираат трошоците за управување со ликвидност како што е наведено во Методологијата за распределба на трошоци.
- (13) Под **„трошоци за услуги“** се подразбираат трошоците за услуги коишто се однесуваат на административните трошоци како што е наведено во Методологијата за распределба на трошоци.
- (14) Под **„Одлука на Комисијата за спроведување“** се подразбира Одлуката на Комисијата за спроведување од 23 октомври 2024 година согласно член 15 од Регулативата (ЕУ) 2024/1449 во врска со одобрувањето на Реформската агенда поднесена од страна на заемопримачот.
- (15) Под **„Договор за управување со придонеси“** се подразбира договор во писмена форма склучен помеѓу заемопримачот и управителите на ЗЕФЗБ со којшто се утврдува износот кој заемопримачот го распределува во ЗЕФЗБ, валутата на таквиот придонес, начинот на кој ќе се врши уплатата на сметката на Фондот, а кој може да содржи и други административни прашања како што може да биде пропишано и дозволено со Општите услови и поткрепено со образецот даден во Прилог А кон Општите услови, како што е применливо. Договорот за управување со придонеси претставува и едновременно почитување на Општите услови на ЗЕФЗБ.
- (16) Под **„исплата“** се подразбира исплата кон заемопримачот на рата од заемот како предфинансирање, рата од заемот или транша согласно овој Договор за заем.
- (17) Под **„датум на исплата“** се подразбира, во врска со исплатата, датумот на пренос на нето-износот на исплатата на сметката наведена во член 8 од овој Договор за заем.
- (18) Под **„датум на доспевање“** се подразбира кој било ден на кој доспева плаќањето од страна на заемопримачот кон заемодавецот согласно овој Договор, вклучувајќи го кој било датум наведен во Потврдата за прифаќање на кој се врши плаќање на главницата, трошоците за финансирање, трошоците за услуги и трошоците за управување со ликвидност.
- (19) Под **„Стратегија за диверзифицирано финансирање“** се подразбира стратегијата на Комисијата за финансирање утврдена во член 224 од Финансиската регулатива и изработена врз основа на правилата од Одлуката на Комисијата за спроведување 2023/2825.
- (20) Под **„предвременно враќање на средствата“** се подразбира која било доброволна предвремена отплата, целосна или делумна, на финансиска поддршка во форма на заем на иницијатива на заемопримачот.

- (21) Под **„предвремена отплата“** се подразбира предвремената отплата на финансиската поддршка во форма на заем побарана од страна на заемодавецот.
- (22) Под **„ЕБОР“** се подразбира Европската банка за обнова и развој.
- (23) Под **„ЕИБ“** се подразбира Европската инвестициска банка.
- (24) Под **„настан за неизвршување обврски“** се подразбира настан утврден во член 13(1) од овој Договор за заем.
- (25) Под **„ЕЦБ“** се подразбира Европската централна банка.
- (26) Под **„ЕУ“** се подразбира Европската Унија.
- (27) Под **„надворешна задолженост“** се подразбира севкупната задолженост на заемопримачот (i) деноминирана во или што се плаќа во валута која не е официјалната валута на заемопримачот и (ii) која првично не настанала или не е преземена во рамки на договор или инструмент склучен со или издаден на доверители од кои повеќето се резиденти на заемопримачот или субјекти со седиште или главна канцеларија на територијата на заемопримачот.
- (28) Под **„ЗЕФЗБ“** се подразбира Заедничкиот европски фонд за Западен Балкан воспоставен во рамките на Инвестициската рамка за Западен Балкан за прибирање придонеси од донатори, во согласност со Општите услови на ЗЕФЗБ, последен пат одобрени со Одлуката С(2023)4806 на Комисијата од 19 јули 2023 година.⁶
- (29) Под **„Инструмент“** се подразбира Инструментот за реформи и раст за Западен Балкан воспоставен со Регулативата (ЕУ) 2024/1449.
- (30) Под **„Финансиска регулатива“** се подразбира Регулативата (ЕУ, Еуратом) 2024/2509 на Европскиот парламент и на Советот од 23 септември 2024 година за финансиските правила што се применуваат на општиот буџет на Унијата.
- (31) Под **„сметка на Фондот“** се подразбира банкарската сметка, која е отворена и ја води ЕБОР, на која ќе се пренесуваат придонесите во Фондот од страна на заемопримачот и од која ЕБОР, по потреба, ќе ги исплаќа средствата од Фондот во согласност со Општите услови на ЗЕФЗБ.
- (32) Под **„инструмент за финансирање“** се подразбира емисија на обврзници, меници, краткорочни хартии од вредност или какви било други соодветни краткорочни и/или долгорочни трансакции за пренос на средства од страна на Комисијата во име на Унијата согласно Стратегијата за диверзифицирано финансирање за финансирање на поддршката во форма на заем побарана од страна на заемопримачот.
- (33) Под **„Договор за Инструментот“** се подразбира Договорот за Инструментот склучен помеѓу Европската Унија, застапувана од страна Европската Комисија, и заемопримачот во согласност со член 9 од Регулативата (ЕУ) 2024/1449.

⁶ Одлука С(2023)4806 на Комисијата за изменување на Одлуката С(2016)3610 на Комисијата (конечна верзија) во врска со одобрувањето на Општите услови на Европскиот заеднички фонд за Западен Балкан, 19 јули 2023 година

- (34) Под „**измама**“ се подразбира измама во рамките на значењето на член 3 од Директивата (ЕУ) 2017/1371 на Европскиот парламент и на Советот и на член 1 од Конвенцијата за заштита на финансиските интереси на Европските заедници, подготвена врз основа на Актот на Советот од 26 јули 1995 година.
- (35) Под „**управители на Фондот**“ во контекст на ЗЕФЗБ, се подразбираат ЕБОР и ЕИБ.
- (36) Под „**Општи услови на ЗЕФЗБ**“ се подразбира сет одредби со кои се регулира управувањето на ЗЕФЗБ, утврдувањето на улогите и одговорностите, составот, начините на работа и системите за донесување одлуки на ЗЕФЗБ, како што се прв пат одобрени на 7 ноември 2006 година, и последователно изменети на 2 октомври 2009 година, 16 јуни 2016 година и 6 септември 2023 година, и кои може дополнително да бидат изменети од страна на неговите раководни тела доколку се појави потреба од истото.
- (37) Под „**ММФ**“ се подразбира Меѓународниот монетарен фонд.
- (38) Под „**аранжман со ММФ**“ се подразбира кој било договор, програма, инструмент или друг финансиски аранжман помеѓу заемопримачот и ММФ.
- (39) Под „**датум на плаќање на камата**“ се подразбира кој било датум на кој се плаќа камата согласно Договорот за заем.
- (40) Под „**каматен период**“ се подразбира каматниот период како што е наведено во Методологијата за распределба на трошоци.
- (41) Под „**Правно мислење**“ се подразбира Правното мислење дадено од страна на Министерството за правда на заемопримачот во оној облик што е утврден во Прилог 3.
- (42) Под „**заемодавец**“ се подразбира Европската Унија.
- (43) Под „**Договор за заем**“ се подразбира овој Договор за заем.
- (44) Под „**рата од заем**“ се подразбира износите што се предмет на Барањето за повлекување средства.
- (45) Под „**финансиска поддршка во форма на заем**“ се подразбира поддршката во форма на заем којашто Комисијата му ја става на располагање на заемопримачот во согласност со овој Договор за заем и со Одлуката на Комисијата за спроведување.
- (46) Под „**настан на нарушување на пазарот**“ се подразбира, во моментот на предложено издавање на инструменти за финансирање, појавата на настани и околности коишто влијаат врз националните и меѓународните финансиски, политички и економски услови или врз меѓународните пазари на капитал или девизните курсеви или девизните контроли за кои заемодавецот разумно смета дека веројатно ќе имаат суштинско влијание врз способноста на заемодавецот успешно да издава, понудува или да ги распределува инструментите за финансирање по разумна цена.

- (47) Под „**датум на доспевање**“ се подразбира утврдениот датум за целосна отплата на главница од ратата од заемот или транша како што е наведено во Потврдата за прифаќање.
- (48) Под „**нето-износ на исплата**“ се подразбира средствата од инструментот за финансирање намалени за вкупниот износ од порамнување на предфинансирањето во согласност со член 6 од овој Договор за заем во врска со која било исплата, што резултира со износ што треба да му биде исплатен на заемопримачот.
- (49) Под „**рата од заемот како предфинансирање**“ се подразбира дел од финансиската поддршка во форма на заем што треба да се исплати како предфинансирање утврдено во член 6 од овој договор за заем.
- (50) Под „**Реформска агенда**“ се подразбира Реформската агенда за заемопримачот или нејзина измена проценета од страна на Комисијата и одобрена со усвојување на Одлуката на Комисијата за спроведување.
- (51) Под „**Барање за повлекување средства**“ се подразбира барањето на заемопримачот за повлекување средства од ратите од заемот дадено како Прилог 1(а) или Прилог 1(б).
- (52) Под „**ТАРГЕТ2**“ се подразбира Паневропскиот систем за брзо автоматско порамнување на кредитни трансфери во реално време на бруто основа, платен систем кој користи единствена платформа и кој почна да се користи на 19 ноември 2007 година.
- (53) Под „**данок**“ се подразбира кој било данок, давачка, такса, царина или друго плаќање или одбиток од слична природа (вклучувајќи и која било казна или камата кои се плаќаат во врска со кое било неплаќање или кое било доцнење во плаќање на што било од горенаведеното).
- (54) Под „**транша**“ се подразбира дел од рата од заемот како предфинансирање или рата од заемот.
- (55) Под „**ИРЗБ**“ се подразбира Инвестициската рамка за Западен Балкан (ИРЗБ), заедничка иницијатива на ЕУ, финансиските институции, билатералните донатори и корисниците, наменета за зајакнување на усогласувањето и соработката во областа на инвестиции за социоекономски развој на регионот и унапредување на европската перспектива на Западен Балкан, како што е наведено во член 12 од Регулативата (ЕУ) 2021/1529⁷.

Член 2 ПРЕДМЕТ НА ДОГОВОРОТ

- (1) Со овој Договор за заем се утврдуваат правата и обврските на договорните страни и условите применливи на дадената поддршка во форма на заем во врска со исполнувањето на задоволително ниво на условите за плаќање од страна на

⁷ Регулатива (ЕУ) 2021/1529 на Европскиот парламент и на Советот од 15 септември 2021 година за воспоставување на Инструментот за претпристапна помош (ИПА III) (Сл. весник L 330, 20 септември 2021 година, стр. 1.

заемопримачот, утврдени во Реформската агенда одобрена со Одлуката на Комисијата за спроведување, како и во врска со исполнувањето на предусловите и општите услови утврдени во член 5 и член 12 од Регулацијата (ЕУ) 2024/1449 соодветно.

- (2) Во согласност со одредбите од Регулацијата (ЕУ) 2024/1449, Одлуката на Комисијата за спроведување, Методологијата за распределба на трошоците, Договорот за Инструментот и овој Договор за заем, Унијата му става на располагање на заемопримачот финансиска поддршка во форма на заем во евра во вкупен максимален износ на главницата од 535.012.159,00 евра.
- (3) Финансиската поддршка во форма на заем се става на располагање на рати. Ратите од заемот се исплаќаат во една или повеќе транши, согласно изборот на заемодавецот.
- (4) Заемопримачот ги користи сите позајмени износи во согласност со финансиската поддршка во форма на заем според неговите обврски од Реформската агенда, Договорот за Инструментот и овој Договор за заем.
- (5) Народната банка на заемопримачот постапува во својство на финансиски агент на заемопримачот и не е одговорна за кои било финансиски обврски на заемопримачот во рамките на овој Договор.
- (6) Заемот е деноминиран исклучиво во евра, и тоа е валутата и на сметката и на плаќањето. Периодот на расположливоста на поддршката во форма на заем е од 1 јануари 2024 година до 31 декември 2027 година.

Член 3 ДОСПЕВАЊЕ

1. Сите повлечени средства се отплаќаат најдоцна 40 години од датумот на потпишување на овој Договор за заем.
2. Отплатата на износот на главницата од повлечените средства започнува од 2034 година и се распределува рамномерно на еднакви отплати во текот на преостанатиот период на доспевање на повлечените средства.

Член 4 ОДГОВОРНОСТ НА ЗАЕМОПРИМАЧОТ

- (1) Заемопримачот е одговорен за исполнување на условите за плаќање во врска со квалитативните и квантитативните чекори како што е утврдено во Реформската агенда, а одобрено со Одлуката на Комисијата за спроведување, како и за исполнување на задоволително ниво на предусловите и на општите услови утврдени во член 5 и член 12 од Регулацијата (ЕУ) 2024/1449 соодветно.
- (2) Под исполнување на задоволително ниво на условите за плаќање, коишто произлегуваат од Реформската агенда, а одобрено со Одлуката на Комисијата за спроведување, се подразбира дека заемопримачот не ги преиначил чекорите поврзани со истите реформи кои тој ги исполнил на задоволително ниво во согласност со претходните одлуки.

Член 5 ОБВРСКИ НА ЗАЕМОПРИМАЧОТ ВО ВРСКА СО СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ДЕЛ ОД ПОДДРШКАТА ВО ФОРМА НА ЗАЕМ ПРЕКУ ИРЗБ

1. Заемопримачот го пренесува наменски распределениот процент во ЗЕФЗБ.
2. Обврската на заемопримачот според овој член се официјализира преку договори за управување со придонеси, во согласност со член 19(2) од Договорот за Инструментот.
3. Заемопримачот ги склучува таквите договори за управување со придонеси во рок од три месеци откако Комисијата ја усвоила одлуката за ослободување средства од член 8(1) од овој Договор.
4. Заемопримачот, во согласност со Договорот за Инструментот, ѝ доставува на Комисијата примероци од соодветните договори за управување со придонеси, како и од кои било последователни измени во нив.
5. Заемопримачот ѝ доставува на Комисијата докази за пренос на средства во согласност со секој договор за управување со придонеси.

Член 6 ПРЕДФИНАНСИРАЊЕ

1. Заеодавецот исплаќа износ од 37.450.851,13 евра како предфинансирање во една или повеќе транши.
2. Делот од предфинансирањето поврзан со наменски распределениот процент, кој треба да му се стави на располагање на ЗЕФЗБ и кој изнесува 13.014.170,77 евра, подлежи на одредбите од член 5 од овој Договор.
3. Заемопримачот потврдува и неотповикливо се согласува дека:
 - а) исплатата на средствата од ратата од заемот како предфинансирање зависи од расположливоста на средствата, а за делот од наменски распределениот процент во врска со претфинансирањето од став 2 од овој член зависи од приемот на потпишан примерок од Договорот за управување со придонеси, покривајќи го целиот дел од наменски распределениот процент поврзан со предфинансирањето;
 - б) трошоците за финансирање, трошоците за управување со ликвидноста и трошоците за услугите за ратата од заемот како предфинансирање се засноваат на Методологијата за распределба на трошоците;
 - в) датумите на доспевање на ратата од заемот како предфинансирање се до 40 години;
 - г) ратата од заемот како предфинансирање се исплаќа во една или повеќе транши;
 - д) ги плаќа сите надоместоци, трошоци и расходи, вклучително и, доколку е применливо, трошоци при раскинување и трошоци за управување;

- ѓ) трошоците за спроведување и кои било доспеани надоместоци во врска со спроведувањето на ЗЕФЗБ во согласност со Општите услови на ЗЕФЗБ паѓаат на негов товар.
4. Заемодавецот му издава на заемопримачот Потврда за прифаќање во која се наведени финансиските услови на ратата или траншата од заемот како предфинансирање. Заемопримачот се смета дека ги прифатил однапред условите во врска со ратата или траншата од заемот како предфинансирање наведени во Потврдата за прифаќање.
 5. За предфинансирањето во согласност со став 1, износот што соодветствува на процентот еднаков на соодносот помеѓу преостанатото непорамнето предфинансирање и преостанатите износи од финансиската поддршка во форма на заем што треба да се исплати, се одбива од секоја исплата за да се пресмета нето-износот на исплатата во насока на порамнување на предфинансирањето сè додека истото не е порамнето во целост.
 6. На барање на заемопримачот во неговото Барање за повлекување средства, може да се одбијат одредени износи од секоја исплата со цел предвремено порамнување на предфинансирањето.
 7. Износите од предфинансирањето коишто не се порамнети до 31 декември 2027 година или, доколку е порано, датумот на кој е извршена последната исплата, веднаш доспеваат за плаќање. Комисијата има право да ги пребие таквите износи со какво било побарување коешто заемопримачот го има во однос на заемодавецот.
 8. Секое предфинансирање се прогласува за веднаш доспеано за плаќање по намалувањето на поддршката во форма на заем или барањето за предвремена отплата во случаите наведени во член 21 (5) и член 21 (7) од Регулацијата (ЕУ) 2024/1449. Се применува членот 13 (3) од овој Договор за заем.

Член 7 БАРАЊЕ ЗА ПОВЛЕКУВАЊЕ СРЕДСТВА И ВЕРИФИКАЦИЈА НА УСЛОВИТЕ

- (1) Со секое барање за ослободување средства според овој Договор, заемопримачот доставува и две Барања за повлекување средства, притоа користејќи ги обрасците од Прилог 1(а) и Прилог 1(б) од овој Договор за заем, односно:
 - а. барање за повлекување средства за рата од заемот, покривајќи го делот од заемот што соодветствува на наменски распределениот процент наведен во барањето за ослободување средства (Прилог 1(а)); и
 - б. барање за повлекување средства за рата од заемот, покривајќи го преостанатиот дел од заемот наведен во истото барање за ослободување средства (Прилог 1 (б)).

2. Заемопримачот ја обезбедува соодветната документација за да ги поткрепи Барањата за повлекување средства доставени во согласност со овој Договор, за секој одделен чекор, во согласност со изворите за верификација пропишани во Прилог I од Реформската агенда, и во согласност со Договорот за Инструментот.

3. Заемопримачот вложува максимални напори за да се придржува до индикативниот план на барањето за повлекување средства наведено во Одлуката на Комисијата за спроведување. Конечното Барање за повлекување средства се доставува до 30 септември 2027 година.

4. Оцената од член 21(2) од Регулативата (ЕУ) 2024/1449 ја врши работодавецот врз основа на информациите обезбедени од заемопримачот во согласност со став 3. Работодавецот може да побара дополнителни информации и/или да спроведе проверки и контроли на терен за да го потврди завршувањето на квалитативните и квантитативните чекори, вклучувајќи ја и нереверзибилноста на претходно исполнетите на задоволително ниво квалитативни и квантитативни чекори.

Член 8 ТРАНША, ПРЕДУСЛОВИ И ИСПЛАТА

(1) Без да е во спротивност со член 6 од овој Договор за заем, секоја исплата на рата од заемот е условена од усвојувањето од страна на Комисијата на одлука за ослободување на средства во согласност со член 21(3) од Регулативата (ЕУ) 2024/1449 и се ограничува на износот утврден во таа одлука.

(2) Не се врши исплата пред:

(а) да влезе во сила Договорот за Инструментот, и;

(б) работодавецот добил официјално известување во форма на Правно мислење од заемопримачот дека сите уставни и законски барања за одредбите во врска со заемите ќе стапат на сила и дека е исполнето важечкото и неотповикливо обврзување на заемопримачот кон сите обврски од овој Договор за заем, и

(в) работодавецот добил Барање за повлекување средства.

Заемопримачот е неотповикливо обврзан со условите од Барањето за повлекување средства.

Точка в) од првиот потстав не е применлива за ратата од заемот како предфинансирање.

(3) Барањето за повлекување средства не се смета за уредно пополнето освен доколку не ги содржи информациите наведени во Прилог 1.

(4) По поднесувањето на Барање за повлекување средства од страна на заемопримачот, работодавецот го префрла нето-износот на исплатата во врска со рата од заемот на заемопримачот според овој Договор за заем доколку:

а. не се случил настан со што која било изјава дадена во Правното мислење би била неточна;

б. работодавецот добил официјален документ од министерот за финансии на заемопримачот во кој се наведени лицата овластени за потпишување на Барањето за повлекување средства (и на тој начин валидно го обврзува

заемпримачот) и кој ги содржи депонираните потписи на овие лица;

в. финансирањето е расположливо;

г. не се случил настан на нарушување на пазарот;

д. не настанала ниту една суштински негативна промена од датумот г. на потпишувањето на овој Договор за заем којашто, според мислењето на работодавецот, по консултација со заемпримачот, би можела суштински да влијае врз способноста на заемпримачот да ги исполни своите обврски за отплата во рамките на овој Договор, односно да ја сервисира која било од ратите од заемот што треба да се финансираат и да ги отплати истите;

е. не се случил настан на неизвршување обврски кој не бил отстранет на начин задоволителен за работодавецот;

ж. кога Барањето за повлекување средства го опфаќа наменски распределениот процент, работодавецот кој добил од заемпримачот примерок од потпишаниот Договор за управување со придонеси, опфаќајќи го истиот износ на Барањето за повлекување средства.

- (5) Рата од заемот може да се исплати во една или повеќе транши.
- (6) Во согласност со Регулативата (ЕУ) 2024/1449 и Одлуката на Комисијата за спроведување, работодавецот воведува какви било соодветни инструменти за финансирање со цел финансирање на износот на ратата од заемот според Стратегија за диверзифицирано финансирање.
- (7) Работодавецот му издава на заемпримачот Потврда за прифаќање во која се наведени финансиските услови во однос на исплатата. Заемпримачот се смета дека ги прифатил однапред условите во врска со ратата или траншата од заемот наведени во Потврдата за прифаќање. Со цел избегнување сомнеж, работодавецот не е обврзан да го одобри кое било барање од заемпримачот во секое време на изменување на кој било од финансиските услови од рата или транша од заемот.
- (8) Комисијата ѝ наложува на ЕЦБ да го префрли нето-износот на исплатата за рата или транша од заемот на датумот на исплата на следната сметка во евра на заемпримачот во Дојче банк, BIC DEUTDEFFXXX, IBAN DE16500700100935933200, сопственик на сметка: Народна банка на Република Северна Македонија за корисникот - Министерство за финансии на Република Северна Македонија [Министерство за финансии] BIC NBRMMK2XXX, сметка MK07100701000197953.

Уплатата на средствата на оваа банкарска сметка го ослободува работодавецот од неговата обврска за исплата на средствата според овој Договор за заем во однос на соодветната исплата.

- (9) Правото на заемпримачот да повлекува средства од ратите или траншите од заемот според овој Договор за заем истекува на крајот од периодот на расположливост, по што сите неповлечени средства од финансиската поддршка во форма на заем веднаш се смета за откажани, освен за кои било транши од ратата од заемот за коишто Комисијата донела одлука за ослободување на средства пред тој датум.

Член 9 ИЗЈАВИ, ГАРАНЦИИ И ОБВРСКИ

(1) Изјави

Со потпишувањето на овој Договор, заемопримачот изјавува и му гарантира на заемодавецот дека на датумот на овој Договор за заем и на секој датум на исплата:

- (а) секоја рата од заемот или која било транша од истиот претставува необезбедена, директна, безусловна, несубординирана и општа обврска на заемопримачот и се рангира најмалку *pari passu* со сите други постојни и идни необезбедени и несубординирани заеми и обврски на заемопримачот кои произлегуваат од неговата постојна или идна надворешна задолженост, под услов, сепак, заемопримачот да не е обврзан да изврши еднаква или пропорционална отплата во кое било време во однос на која било друга таква надворешна задолженост и, особено, да не е обврзан да отплати друга надворешна задолженост во исто време или како услов за плаќање на доспеаните износи на финансиската поддршка во форма на заем и обратно; и
- (б) Правното мислење обезбедено во согласност со Прилог 3 е вистинито и точно.

(2) Обврски

Заемопримачот се обврзува, сè додека целата главница според овој Договор за заем не биде целосно отплатена и сè додека сите камати и дополнителни износи, доколку ги има, што доспеваат според овој Договор за заем, не се целосно платени:

- (а) да го користи нето-износот на исплатата во врска со секоја исплата соодветно со Регулацијата (ЕУ) 2024/1449, во согласност со Реформската агенда, Договорот за Инструментот, и кои било поврзани услови кои се важечки во времето на издавање на Барањето за повлекување средства;
- (б) да ги добие сите потребни одобренја и истите да бидат валидни со цел да може да постапи во согласност со своите обврски од овој Договор за заем;
- (в) да постапува, во сите аспекти, согласно со важечките закони коишто може да влијаат врз можноста за спроведување на овој Договор за заем;
- (г) да ги плаќа сите надоместоци, трошоци, режиски трошоци и расходи, вклучително, доколку е применливо, трошоците при раскинување и трошоците за управување со ликвидноста, пресметани според Методологијата за распределба за трошоци;
- (д) во врска со надворешната задолженост да признае дека заемодавецот има правно својство, имунитети и привилегии подеднакво како и меѓународните финансиски институции;
- (ѓ) да осигури дека се воспоставени проверките и мерките од член 15 од овој Договор за заем;

(е) со исклучок на оние товари наведени во потставовите од (1) до (7) подолу:

- (i) да не обезбедува ниту една постојна или идна надворешна задолженост и ниту една гаранција или обесштетување дадени во врска со неа со хипотека, залог или каков било друг товар врз сопствениот имот или приходи, освен доколку финансиската поддршка во форма на заем не учествува во обезбедувањето истовремено на *pari passu* и *pro rata* основа; и
- (ii) да не му дава предност на кој било друг доверител или носител на неговиот државен долг над заемодавецот.

Доделувањето на следните товари не претставува повреда на овој член 9:

- (1) товари врз кој било имот настанат за да обезбеди финансирање за набавната цена или изградбата на таков имот и секое обновување или продолжување на кој било таков товар што се ограничува на првобитниот имот, имот опфатен со него и кој обезбедува какво било обновување или продолжување на првобитното обезбедено финансирање; и
- (2) Товари на трговски добра коишто произлегуваат во текот на вообичаените деловни трансакции (и истекуваат најдоцна во рок од една година потоа) за финансирање на увоз или извоз на тие добра во или од земјата на заемопримачот; и
- (3) товари со кои се осигурува или обезбедува отплатата на надворешната задолженост настаната исклучиво со цел да се обезбеди финансирање за конкретен инвестициски проект, под услов имотите на кои се применуваат таквите товари да се имоти што се предмет на финансирање на таквиот проект, или коишто се приходи или побарувања што произлегуваат од проектот; и
- (4) какви било други товари што постојат на датумот на потпишувањето на овој Договор за заем, под услов таквите товари да останат ограничени на имотите врз кои се воспоставени во моментот и на имотите врз кои таквите товари ќе се воспостават според договорите што се на сила на датумот на потпишувањето на овој Договор за заем (вклучувајќи, со цел избегнување на сомнеж, конверзија на кој било флукуирачки залог воспоставен на датумот на овој Договор за заем), и под услов со таквите товари да се обезбеди или предвиди плаќање само на оние обврски така обезбедени или предвидени на датумот тука или какво било рефинансирање на таквите обврски; и
- (5) сите други законски товари и привилегии кои функционираат исклучиво врз основа на закон и кои заемопримачот не може разумно да ги избегне; и
- (6) каков било товар со кој се обезбедуваат обврските на заемопримачот кај кој било централен депозитар за хартии од вредност како што е *Euroclear* даден при редовното деловно работење; и

- (7) каков било товар со кој се обезбедува задолженост пониска од 3 милиони евра, под услов максималниот вкупен износ на задолженоста обезбедена со таквите товари да не надминува 50 милиони евра.

Како што се користи во овој член 9, под „финансирање за конкретен инвестициски проект“ се подразбира секое финансирање на стекнување, изградба или развој на какви било имоти во врска со одреден проект, доколку субјектот кој го обезбедува таквото финансирање изречно се согласи да ги разгледа финансираните имоти и приходите што треба да се генерираат од работењето на, или загубата или штетата на, таквите имоти како главен извор на отплата за авансираните пари.

Член 10 ТРОШОЦИ И РАСХОДИ

- (1) Во врска со секоја неизмирена рата од заемот, заемопримачот го префрла на сметката од член 12 (3) од овој Договор за заем во врска со секоја рата или транша од заемот

(а) на секој датум на доспевање износот на трошоците за финансирање;

(б) на секој датум на доспевање износот на трошоците за услугите;

(в) на секој датум на доспевање износот на трошоците за управување со ликвидноста.

- (2) Каматниот период и датумите на доспевање, за секоја рата или транша од заемот, утврдени во Потврдата за прифаќање за таа рата или транша од заемот му се соопштуваат на заемопримачот.

Заемодавецот му го соопштува на заемопримачот износот на трошоците за финансирање, трошоците за услугите и трошоците за управување со ликвидноста што е можно поскоро пред датумот на доспевање.

- (3) Трошоците коишто ги прави заемодавецот според овој Договор за заем и што му се припишуваат на заемопримачот се пресметуваат врз основа на формула за утврдување трошоци составена од трошоци за финансирање, трошоци за услуги и трошоци за управување со ликвидноста кои треба да се пресметаат и фактурираат врз основа на важечката Методологија за распределба на трошоците.

- (4) Без да е во спротивност со условите од член 13 од овој Договор за заем, доколку заемопримачот не го плати кој било износ што треба да се плати според овој Договор за заем на неговиот датум на доспевање, заемопримачот дополнително му плаќа на заемодавецот затезна камата на тој износ (или, во зависност од случајот, на износот кој во тој момент е доспеан, но неплатен) од датумот на доспевање до датумот кога фактичкото плаќање е извршено во целост, пресметано со упатување на последователни каматни периоди (секој период со толкаво времетраење како што може да избере заемодавецот одвреме-навреме, при што првиот период започнува на релевантниот датум на доспевање и секогаш, кога тоа е можно, времетраењето на таквиот период ќе биде една недела) за

таквиот доспеан, но неплатен износ, по повисокото од подолу наведените:

(а) годишна стапка која е збир од:

- (i) 350 базични поени, и
- (ii) стапката што ја применува Европската централна банка на активностите за рефинансирање на главницата, или

(б) 200 базични поени над трошоците за финансирање што би се платиле доколку доспеаниот, но неплатен износ за време на периодот на неплаќање, би претставувал рата од заемот, или

(в) 0 базични поени.

Сè додека продолжува неплаќањето, таквата стапка повторно се утврдува во согласност со одредбите од овој став (4) од овој член 10 на последниот ден од секој таков каматен период и неплатената камата според овој член 10 во однос на претходните каматни периоди се додава на износот на каматата што доспева на крајот од секој таков каматен период. Затезната камата веднаш доспева за плаќање.

Заемопримачот се обврзува да му ги плати на заемодавецот сите дополнителни камати и сите трошоци и расходи, вклучувајќи ги правните трошоци, на кои е изложен заемодавецот и треба да ги плати како резултат на повреда на која било обврска од овој Договор за заем од страна на заемопримачот. Со цел избегнување сомнеж, отплатата од страна на заемопримачот на кој било датум различен од датумот на доспевање ќе се толкува како повреда на обврските за отплата според овој Договор за заем.

ЧЛЕН 11 ОТПЛАТА, ПРЕКИН И ОТКАЖУВАЊЕ

- (1) Заемопримачот го отплаќа износот на главницата на сите повлечени средства на датумот(ите) на доспевање и под услови за кои го известил заемодавецот во соодветната Потврда за прифаќање.

Заемопримачот го префрла износот на главницата што доспева на сметката од член 12 (3) на датумот на достасување.

Секој износ од главницата што заемопримачот го префрла за целите на отплата на сметката од член 12 (3), заемопримачот не може повторно да го позајми во рамките на финансиската поддршка во форма на заем.

- (2) Заемодавецот може да ја прекине или откаже неповлечената рата или траншите од заемот доколку:

- а) заемопримачот ја искаже својата намера повеќе да не повлекува средства од финансиската поддршка во форма на заем; или
- б) потребата од финансирање на заемопримачот значително се намалува во споредба со првичните проекции; или

(в) заемопримачот не постапува во согласност со условите од Реформската агенда, Договорот за Инструментот, Договорот за управување со придонеси и/или Договорот за заем;

(г) Одлуката на Комисијата за ослободување на средства од член 8 (1) од овој Договор за заем за неповлечена рата од заемот не е донесена во периодот на расположливост.

(д) Договорот за Инструментот се укине или раскине.

ЧЛЕН 12 ОТПЛАТА

(1) Сите отплати што треба да се извршат од страна на заемопримачот се вршат без порамнување или против-побарување, без каков било одбиток за и на име, какви било даноци, провизии и кои било други давачки за целото времетраење на овој Договор за заем.

(2) Заемопримачот изјавува дека сите отплати и трансфери според овој Договор за заем, како и самиот Договор за заем, не подлежат на никаков данок или друга такса, царина или давачка во земјата на заемопримачот и не подлежат на истите за целото времетраење на овој Договор за заем. Сепак, доколку заемопримачот или Народната банка на заемопримачот се обврзани со закон да направат такви одбитоци, заемопримачот ги плаќа потребните дополнителни износи така што заемодавецот во целост ги добива износите утврдени со овој Договор за заем.

(3) Заемопримачот ги врши сите отплати на датумот на доспевање пред 11 часот претпладне по локално време во Луксембург на сметката 4062990131 на Европската комисија во ЕЦБ, преку учесникот на TARGET2, SWIFT-BIC ECBFDEFFBAC, во корист на крајниот корисник EUCOLULLXXX или на друга таква сметка која заемодавецот може да ја достави со писмено известување пред соодветниот датум на доспевање.

Со уплата на средствата на таа сметка на датумот на доспевање, заемопримачот се ослободува од односната обврска за отплата.

(4) Доколку заемопримачот отплати износ во врска со која било рата од заемот или која било транша од истиот, помал од вкупниот износ што доспева за плаќање според овој Договор за заем, со ова заемопримачот се откажува од сите права што може да ги има за да го намени така платениот износ за доспеаните износи.

Така платениот износ во однос на ратата од заемот или во однос на која било транша од истиот се применува за или во врска со реализирање на отплатите што доспеваат во рамките на таквата рата од заемот или која било транша од истиот според следниот редослед:

(а) прво за кои било надоместоци, расходи или обесштетувања;

(б) второ за која било камата за задоцнети отплати како што е утврдено во член 10(4) од овој Договор за заем;

(в) трето за камата; и

(г) четврто за главница,

(д) под услов овие износи да се доспеани за плаќање или да се доцни со нивното плаќање на тој датум.

(5) Секоја пресметка и утврдување од страна на заемодавецот според овој Договор:

(а) се вршат на деловно разумен начин; и

(б) во отсуство на очигледна грешка, се обврзувачки за заемодавецот и заемопримачот.

(6) Се применува Конвенцијата за пресметување на бројот на работни денови како што е наведено во Потврдата за прифаќање.

ЧЛЕН 13 НАСТАНИ НА НЕИЗВРШУВАЊЕ

(1) Заемодавецот може со писмено известување до заемопримачот да изјави дека неизмирена главница од финансиската поддршка во форма на заем веднаш доспева за плаќање, заедно со пресметаната камата, и/или да ја откаже секоја неповлечена рата или транша од заемот доколку:

(а) заемопримачот не го плаќа или нема да го плати на релевантниот датум на доспевање кој било износ од главницата или трошоците за финансирање или трошоците за услуги или трошоците за управување со ликвидноста, или кои било други износи што доспеваат според овој Договор за заем на нивните датуми на доспевање, без разлика дали целосно или делумно, на начин како што е договорено во овој Договор за заем, во однос на која било рата или транша од заемот; или

(б) Заемопримачот не ја извршува или нема да ја изврши која било обврска според овој Договор за заем различна од онаа наведена во член 13(1)(а) (вклучувајќи ја и обврската утврдена во член 2(4) за да ја користи финансиската поддршка во форма на заем во согласност со условите од Реформската агенда, Договорот за Инструментот и овој Договор за заем), а таквото неизвршување на обврските продолжува во период од еден месец откако заемодавецот му го доставил писменото известување за тоа на заемопримачот; или

(в) Заемодавецот му испраќа на заемопримачот формално известување за неизвршување на обврските во околности кога обврските на заемопримачот според овој Договор за заем се прогласени од страна на надлежен суд за обврзувачки или непроведливи за заемопримачот или се пак прогласени од надлежен суд како за незаконски; или

(г) заемодавецот му испраќа на заемопримачот формално известување за неизвршување на обврските во околности кога (i) е утврдено дека во врска со овој Договор за заем или Договорот за Инструментот, заемопримачот бил инволвиран во какво било дејствие на измама или корупција, или која било друга незаконска активност штетна за финансиските интереси на заемодавецот или (ii) која било изјава или гаранција дадена од страна на заемопримачот според овој Договор за заем или Договорот за Инструментот е неточна, невистинита или погрешна и која според мислењето на заемодавецот може да има негативно влијание врз

способноста на заемопримачот да ги исполни своите обврски од овој Договор за заем или правата на заемодавецот според истиот; или

(д) секој договор за заем помеѓу заемопримачот и заемодавецот или која било институција или тело на ЕУ, без оглед на износот, подлежи на формално известување за неизвршување на обврските или пак постои неизвршување на обврските за плаќање од кој било вид кон заемодавецот или која било институција на ЕУ или тело на заемопримачот што доведува до на формално известување за неизвршување; или

(ѓ) заемопримачот не постапува во согласност со Реформската агенда како што е одобрено со Одлуката на Комисијата за спроведување, и/или Договорот за Инструментот, и/или Договорот за управување со придонеси, и/или доколку се раскине Договорот за Инструментот;

(е) избраниот инвестициски проект наведен во Договорот за управување со придонеси е откажан или пак корисникот не му обезбеди доказ за пренос на средствата на Заедничкиот европски фонд за Западен Балкан.

(ж) заемопримачот не плаќа или нема да го плати кој било износ на гаранцијата што се активира со која било гаранција со која заемопримачот му гарантира на заемодавецот исполнување на обврските за отплата на друга договорна страна кон заемодавецот; или

(з) Надворешната задолженост на заемопримачот чиј вкупен износ на главницата е повисок од 50 милиони евра подлежи на формално известување за неизвршување на обврски како што е дефинирано во кој било инструмент со кој се регулира или се докажува таквата задолженост и како резултат на таквото формално известување за неизвршување на обврски, таквото задолжување предвремено доспева или настанува де факто мораториум на плаќањата; или

(с) заемопримачот не врши навремени реоткупи од ММФ во врска со Аранжманот со ММФ и подлежи на формално известување за неизвршување на обврските; или

(и) заемопримачот не плаќа значителен дел од својата надворешна задолженост како што доспева или прогласува или воведува мораториум на плаќањето на својата надворешна задолженост или на надворешната задолженост која ја презел или за која гарантира.

(2) Заемодавецот може, но не е обврзан да ги остварува своите права според член 13 и може да ги оствари само делумно без да е во спротивност со идното остварување на тие права. Какво било одложување во остварувањето на кои било такви права не се подразбира како откажување.

(3) Заемопримачот му ги надоместува сите трошоци, расходи и надоместоци што ги плаќа заемодавецот поради предвремена отплата на која било рата или транша од заемот според овој член 13. Дополнително, заемопримачот плаќа затезна камата, како што е предвидено во член 10(4), од овој Договор за заем, која се пресметува од датумот кога неизмирениот износ на главницата на финансиската поддршка во вид на заем е прогласен како веднаш доспеан за плаќање, до датумот кога фактичкото плаќање е извршено во целост.

ЧЛЕН 14 ОБВРСКИ ЗА ИНФОРМИРАЊЕ

- (1) Со важење од влегувањето во сила на овој Договор за заем, заемопримачот веднаш му ги доставува на заемодавецот:
 - (а) кои било информации во врска со неговата фискална и економска состојба, како што разумно може да побара заемодавецот;
 - (б) кои било информации кои се однесуваат на кој било настан за кој разумно би можело да се очекува дека ќе предизвика настан на неизвршување на обврските (и чекорите, доколку ги има, кои се преземаат за негово отстранување) вклучувајќи ги и сите релевантни информации за процена на какви било дејствија или активност според член 13(1)(г)(i) од овој Договор за заем.
- (2) Заемопримачот се обврзува веднаш да го информира заемодавецот доколку се случи некој настан што би ја направил неточна која било изјава дадена во Правното мислење како што е наведено во Прилог 3.
- (3) На барање на Комисијата, при подготовката на извештајот според член 25 од Регулативата (ЕУ) 2024/1449, заемопримачот му доставува на заемодавецот извештаи за користењето на финансиската поддршка во форма на заем.
- (4) Заемодавецот има право да го повлече ослободувањето на која било транша од ратата на заемот во случај кога заемопримачот не ја доставил изјавата за гаранција според Прилог [Б] кон Договорот за Инструментот во однос на претходната транша од ратата на заемот, и документите наведени во член 14(10) и 14(11) од Договорот за Инструментот.

ЧЛЕН 15 ОБВРСКИ ПОВРЗАНИ СО ИНСПЕКЦИИ, СПРЕЧУВАЊЕ ИЗМАМИ И РЕВИЗИИ

1. За време на спроведувањето на финансиската поддршка во форма на заем, заемодавецот има право да ја следи стабилноста на финансиските аранжмани на заемопримачот, административните процедури и механизмите за внатрешна и надворешна контрола коишто се релевантни за помошта.
2. Во согласност со член 129(1) од Финансиската регулатива, заемодавецот, вклучително и Европската канцеларија за спречување измама (ОЛАФ), Европскиот суд на ревизори (ЕСА) и кога е тоа применливо, Канцеларијата на европското јавно обвинителство (ЕППО) имаат права и пристап потребни за извршување на нивните соодветни надлежности, вклучително и правото да испраќаат свои агенти или соодветно овластени застапници да вршат какви било технички или финансиски контроли, истраги, вклучувајќи проверки и инспекции на лице место (вклучувајќи дигитални форензички активности и интервјуа) и ревизии (вклучувајќи ревизии на документи и ревизии на лице место) кои тие ги сметаат за неопходни во врска со управувањето со финансиската поддршка во форма на заем со цел да се заштитат финансиските интереси на заемодавецот.
3. Заемопримачот обезбедува релевантни информации и документи што може да се побараат за целите на таквите процени, истраги, контроли или ревизии и ги презема сите соодветни мерки за да ја олесни работата на лицата на кои им е

наложено да ги спроведуваат, вклучително и доделување пристап на лицата наведени во ставот 2 од овој член до локации и простории каде што се чуваат релевантните информации и документи.

4. Заемопримачот редовно проверува дали финансирањето обезбедено од заемодавецот е правилно искористено и обезбедува истрага и задоволителен третман на сите сомнителни и фактички случаи на измама, корупција или која било друга незаконска активност во врска со управувањето со заемот, штетна за финансиските интереси на ЕУ. Сите такви случаи, како и мерките поврзани со нив а кои ги преземаат националните надлежни органи, вклучително и правните дејствија за надомест на средствата обезбедени според овој Договор за заем, му се доставуваат на заемодавецот без одложување.
5. Заемопримачот редовно проверува дали износите позајмени во рамките на финансиската поддршка во форма на заем се користат во согласност со Реформската агенда, Договорот за Инструментот и овој Договор за заем и обезбедува дека се воспоставени соодветни мерки за спречување неправилности и измами. Во случај на неправилно или несоодветно користење на износите позајмени во рамките на финансиската поддршка во форма на заем, заемопримачот презема правни дејствија за надомест на тие износи.

ЧЛЕН 16 ИЗВЕСТУВАЊА

- (1) Сите известувања во врска со овој Договор за заем се валидно доставени во писмена форма, вклучително и преку електронска пошта, и се испратени до примателите наведени во Прилог 4 кон овој Договор за заем. Секоја договорна страна ги информира, на редовна основа, примателите и ја известува другата договорна страна за секоја измена што настанува од време на време.
- (2) Известувањата се со важење од датумот на приемот на електронската пошта или писмото со кое се доставени.
- (3) Сите документи, информации и материјали што треба да се достават според овој Договор за заем ќе бидат на англиски јазик.
- (4) Секоја договорна страна на овој Договор за заем ја известува другата, како што е соодветно, за листата и депонираните потписи на лицата овластени да постапуваат во нејзино име според овој Договор за заем, веднаш по нејзиното потпишување на овој Договор за заем. На сличен начин, секоја договорна страна ја ажурира таквата листа и ја известува другата договорна страна тука за секоја измена што настанува одвреме-навреме.

Член 17 РАЗНО

Заемопримачот нема никакво право да отстапи или пренесе ниту едно од своите права или обврски според овој Договор за заем без претходна писмена согласност на заемодавецот.

ЧЛЕН 18 ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТА

Заемодавецот не се смета како одговорен за ниту една штета предизвикана од заемопримачот или какви било трети лица вклучени во спроведувањето на Реформската агенда, како резултат на спроведувањето на овој Договор за заем.

ЧЛЕН 19 ИЗМЕНИ

- (1) Секоја измена за која се договараат договорните страни е во писмена форма и сочинува дел од овој Договор за заем.
- (2) Со исклучок на член 19(1), за промените во деталите на сметката вклучени во член 8(8), заемопримачот го известува заемодавецот во писмена форма на адресите утврдени во Прилог 4 и тие се користат за исплата на средства по писмена потврда на заемодавецот.

ЧЛЕН 20 МЕРОДАВНО ПРАВО И ЈУРИСДИКЦИЈА

- (1) Овој Договор за заем и кои било недоговорни обврски што произлегуваат од или се поврзани со истиот се регулираат и се толкуваат во согласност со правото на Европската унија, дополнето како што е потребно со луксембуршкото право.
- (2) Договорните страни се обврзуваат да го поднесат секој спор што може да се појави во врска со законитоста, важењето, толкувањето или извршувањето на овој Договор за заем до ексклузивната јурисдикција на Судот на правдата на Европската унија во согласност со член 272 од Договорот за Функционирање на Европската Унија.
- (3) Пресудите на Судот на правдата на Европската Унија се целосно обврзувачки за и спроведливи од договорните страни.
- (4) Заемодавецот може да ја изврши секоја пресуда добиена од Судот на правдата на Европската Унија или други права против заемопримачот во судовите на Република Северна Македонија во согласност со постапките за признавање и извршување на странски судски одлуки како што е утврдено со законодавството на корисникот.
- (5) Заемопримачот со ова неотповикливо и безусловно се откажува од секаков имунитет на којшто има или може да има право, во однос на себе или неговиот имот, од правни постапки поврзани со овој Договор, вклучувајќи, без ограничување, имунитет од тужба, пресуда или друг налог, од заплена, задржување или судска забрана пред пресуда, и од извршување врз неговиот имот, до степен што не е забранет со задолжително право.

ЧЛЕН 21 ДЕЛУМНО НЕВАЖЕЊЕ И НЕНАМЕРНИ ПРАЗНИНИ

- (1) Доколку една или повеќе од одредбите содржани во овој Договор за заем треба да бидат или станат целосно или делумно неважечки, незаконски или неспроведливи во кој било поглед според кое било применливо право, важењето, законитоста и спроведливоста на останатите одредби содржани во овој Договор за заем на ниту еден начин нема да бидат под влијание на или нарушени од истото. Одредбите кои се целосно или делумно неважечки, незаконски или неспроведливи се толкуваат, и истовремено се спроведуваат, според контекстот и целта на овој Договор за заем. Одредбите од овој член не се во спротивност со член 13(1)(в) од овој Договор за заем.

- (2) Преамбулата и прилозите кон овој Договор за заем се, и ќе продолжат да бидат, составен дел на овој Договор за заем.

ЧЛЕН 22 ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА

- (1) Откако ќе го потпишат сите договорни страни, и по влегувањето во сила на Договорот за Инструментот, овој Договор за заем влегува во сила на датумот на кој заемодавецот го примил официјалното известување во форма на Правно мислење изготвено во согласност со Прилог 3 кон овој Договор за заем од страна на заемопримачот дека се исполнети сите уставни и законски услови за влегување во сила на овој Договор за заем, како и важечкото и неотповикливо обврзување на заемопримачот кон сите обврски од овој Договор за заем.
- (2) Договорот влегува во сила не подоцна од 6 месеци по потпишувањето на Договорот за заем. Доколку Договорот за заем не влезе во сила до тој датум, договорните страни на Договорот за заем повеќе не се обврзани со истиот.
- (3) Потпишан или електронски потпишан примерок од овој Договор за заем пренесен преку безбедна електронска пошта или други безбедни средства за електронски пренос, се смета дека го има истото правно дејство како и доставувањето на оригинален потпишан примерок од овој Договор за заем за сите цели.

ЧЛЕН 23 ПОТПИШУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ

Овој Договор за заем се потпишува на англиски јазик од секоја договорна страна во онолку оригинални примероци колку што е бројот на договорните страни, од кои секој го сочинува оригиналниот документ.

Овој Договор за заем може да биде потпишан во каков било број на примероци. Секој примерок се смета како оригинал.

Овој Договор може да се потпише со квалификуван електронски потпис во смисла на Регулативата (ЕУ) бр. 910/2014 на Европскиот парламент и на Советот од 23 јули 2014 година за електронска идентификација и доверливи услуги за електронски трансакции на внатрешниот пазар и укинување на Директивата 1999/93/ЕЗ.⁸

⁸Сл.весник, бр. 257, 28 август 2014 година, страна 73

ЧЛЕН 24 ПРИЛОЗИ

Прилозите кон овој Договор за заем сочинуваат составен дел од истиот:

1. Образец на Барање за повлекување средства
2. Образец на Потврда за прифаќање
3. Образец на Правно мислење
4. Листа на контакти

ЗА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

како работодавец

Склучен во Брисел на _____

[име]

Комесар

Потпис:

за РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

како заемопримач

Склучен во _____ на _____

Гордана Димитриеска- Кочоска

Министер за финансии на Република Северна
Македонија

Потпис:

ЗА НАРОДНАТА БАНКА НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

како застапник на заемопримачот

Анита Ангеловска- Бежоска

гувернер

Потпис:

ПРИЛОГ 1 (а)

ОБРАЗЕЦ НА БАРАЊЕ ЗА ПОВЛЕКУВАЊЕ СРЕДСТВА

[на меморандумот на заемпримачот]

[Датум]

Европска комисија
Генерален директорат за буџет
Одделение Е-3: Операции на позајмување и давање заеми
До: Раководител на Одделение
L-2920 Луксембург

**Предмет: Инструмент за реформи и раст за Западен Балкан на Европската Унија
Барање за повлекување рата од заемот (наменски распределен процент)**

Почитувани,

Се повикуваме на Регулативата (EU) 2024/1449, особено член 21 од истата, и Договорот за заем („Договорот за заем“) од [датум на потпишување од страна на заемпримачот] помеѓу Европската унија, застапувана од Европската комисија („заемодавецот“), и Република Северна Македонија („заемпримачот“). Условите дефинирани во Договорот за заем го имаат истото значење тука.

Потврдуваме дека релевантните квалитативни и квантитативни чекори наведени во Одлуката на Комисијата за спроведување се исполнети на задоволително ниво и со ова бараме исплата на средства во износ од евра [XXX = максимум од износот кој заемпримачот мора дополнително да му го префли на Заедничкиот европски фонд за Западен Балкан како што е утврдено во Одлуката на Комисијата за спроведување]. Обезбедивме прописни оправдувања за ова Барање за повлекување средства. Потврдуваме дека мерките поврзани со претходно исполнетите квалитативни и квантитативни чекори на задоволително ниво не се укинати.⁹

Ќе обезбедиме примерок Договор за управување со придонеси со кој се опфаќа ратата од заемот и ќе ја пренесеме ратата од заемот на Заедничкиот европски фонд за Западен Балкан по приемот на барање за повлекување средства од управителите на Фондот.

⁹За првото Барање за повлекување средства, ве молиме избришете ја реченицата.

1. Со ова неотповикливо бараме ратите од заемот да се исплаќаат според и во согласност со Договорот за заем под следните услови:

а. вкупен износ на главницата од ратата од заемот: до ЕУР [xxx = максимум од износот на заемот кој заемопримачот мора дополнително да му го префли на Заедничкиот европски фонд за Западен Балкан како што е утврдено во Одлуката на Комисијата за спроведување].

б. бараме трошоци за финансирање, трошоци за управување со ликвидноста и трошоци за услугите за ратата од заемот засновани врз Методологијата за распределба на трошоците.

в. датумот на доспевање на ратата на заемот не смее да биде повеќе од 40 години со амортизирана отплата на главницата којашто ќе започне по грејс периодот од 10 години.

г. ратата од заемот се исплаќа во една или повеќе транши.

2. Потврдуваме и се согласуваме дека исплатата е во согласност со и е предмет на следното:

а. заемодавецот да е уверен дека во секое време соодветните средства му се ставени на располагање од страна на учесниците на меѓународните пазари на капитал под услови што се прифатливи за него;

б. заемодавецот кој претходно ги добил преку Инструментите за финансирање средствата барани во рамките на ова Барање за повлекување средства. Неотповикливо се обврзуваме да ги плаќаме сите надоместоци, трошоци, и расходи, вклучително и, доколку е применливо, трошоците при раскинување и трошоците за управување со ликвидноста, пресметани според Методологијата за распределба за трошоци. Неотповикливо се обврзуваме ги сносиме трошоците за спроведување и какви било надоместоци што доспеваат во врска со спроведувањето на Заедничкиот европски фонд за Западен Балкан во согласност со неговите Општи услови;

в. издавањето од страна на заемодавецот, во догледно време, на Потврда за прифаќање;

г. заемодавецот кој добил од заемопримачот примерок од потпишаниот Договор за управување со придонеси, опфаќајќи го истиот износ на Барањето за повлекување средства.

3. Потврдуваме дека:

- листата на овластени потписници испратена во име на заемопримачот од страна на министерот за финансии на [датум] останува важечка и применлива.

- не се случил ниту еден настан што би ја направил неточна која било изјава дадена во Правното мислење издадено на [датум].
- не се случил настан на неизвршување.

[Овластен потпис]

Копија до:

Народната банка на заемопримачот

ПРИЛОГ 1 (б)

ОБРАЗЕЦ НА БАРАЊЕ ЗА ПОВЛЕКУВАЊЕ СРЕДСТВА

[на меморандумот на заемопримачот]

[Датум]

Европска комисија
Генерален директорат за буџет
Одделение Е-3: Операции на позајмување и давање заеми
До: Раководител на Одделение
L-2920 Луксембург

**Предмет: Инструмент за реформи и раст за Западен Балкан на Европската Унија
Барање за повлекување рата од заемот**

Почитувани,

Се повикуваме на Регулативата (ЕУ) 2024/1449, особено член 21 од истата, и Договорот за заем („Договорот за заем“) од [датум на потпишување од заемопримачот] помеѓу Европската унија, застапувана од Европската комисија („заемодавецот“), и [Република Северна Македонија] („заемопримачот“). Условите дефинирани во Договорот за заем го имаат истото значење тука.

Потврдуваме дека релевантните квалитативни и квантитативни чекори наведени во Одлуката на Комисијата за спроведување се исполнети на задоволително ниво и со ова бараме исплата на средства во износ од евра [XXX = максимум од износот кој заемопримачот не смее дополнително да му го префрли на Заедничкиот европски фонд за Западен Балкан како што е утврдено во Одлуката на Комисијата за спроведување]. Обезбедивме прописни оправдувања за ова Барање за повлекување средства. Потврдуваме дека мерките поврзани со претходно исполнетите квалитативни и квантитативни чекори на задоволително ниво не се укинати¹⁰.

1. Со ова неотповикливо бараме ратите од заемот да се исплаќаат според и во согласност со Договорот за заем под следните услови:

- а. вкупен износ на главницата од ратата од заемот: до ЕУР [xxx = максимум од износот на заемот кој заемопримачот не смее дополнително да му го префрли на Заедничкиот европски фонд за Западен Балкан како

¹⁰За првото барање за повлекување средства, ве молиме избришете ја оваа реченица.

што е утврдено во Одлуката на Комисијата за спроведување].

б. бараме трошоци за финансирање, трошоци за управување со ликвидноста и трошоци за услугите за ратата од заемот засновани врз Методологијата за распределба на трошоците.

в. датумот на доспевање на ратата на заемот не смее да биде повеќе од 40 години со амортизирана отплата на главницата којашто ќе започне по грејс периодот од 10 години.

г. ратата од заемот се исплаќа во една или повеќе транши.

2. Потврдуваме и се согласуваме дека исплатата е во согласност со и е предмет на следното:

а. работодавецот да е уверен дека во секое време соодветните средства му се ставени на располагање од страна на учесниците на меѓународните пазари на капитал под услови што се прифатливи за него;

б. работодавецот кој претходно ги добил преку Инструментите за финансирање средствата барани во рамките на ова Барање за повлекување средства. Неотповикливо се обврзуваме да ги плаќаме сите надоместоци, трошоци, и расходи, вклучително и, доколку е применливо, трошоците при раскинување и трошоците за управување со ликвидноста, пресметани според Методологијата за распределба за трошоци; Неотповикливо се обврзуваме ги сносиме трошоците за спроведување на какви било надоместоци што доспеваат во врска со спроведување на Заедничкиот европски фонд за Западен Балкан во согласност со неговите Општи услови;

в. издавањето од страна на работодавецот, во догледно време, на Потврда за прифаќање.

3. Потврдуваме дека:

а. листата на овластени потписници испратена во име на заемопримачот од страна на министерот за финансии на [датум] останува важечка и применлива.

б. не се случил ниту еден настан што би ја направил неточна која било изјава дадена во Правното мислење издадено на [датум].

в. не се случил настан на неизвршување.

[Овластен потпис]

Копија до:

Народната банка на заемопримачот

ПРИЛОГ 2

ОБРАЗЕЦ НА ПОТВРДА ЗА ПРИФАЌАЊЕ

ЕВРОПСКА КОМИСИЈА ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОРАТ ЗА
БУЏЕТ
Управување со средства и ризици
Позајмување и давање заеми

[внесете ги деталите за контакт на заемопримачот]

Предмет: Исплата на рата или на транша од заемот во износ од [xxx] евра според Регулативата (ЕУ) 2024/1449

Почитувани,

Ви се обраќаме во врска со Договорот за заем со датум [внесете го датумот на потпишувањето од страна на заемопримачот] склучен помеѓу Европската комисија („заемодавец“) постапувајќи во име на Европската Унија и Република Северна Македонија („заемопримач“) во вкупен износ од [xxx] евра („Договор за заем“). Поимите дефинирани во Договорот за заем го имаат истото значење и тука.

Во согласност со Барањето за повлекување средства [внесете датум], условите за исплатата се следните:

Износ на главница	[xxx] евра
Нето-износ на исплата	[xxx] евра
Датум на исплата	[внесете датум]
Датум на доспевање	[внесете датум]
Датуми на плаќања камата	Годишно на [внесете датум]
Прв датум на плаќање камата	[внесете датум]
Датуми на доспевање	[внесете датум]
Каматен период	[внесете датум]

Важечката Конвенција за пресметување на бројот на работни денови е број на денови/број на денови (ICMA), неприлагодено [освен доколку не е поинаку наведено].

Според член 8(7) од Договорот за заем, во прилог е доставен амортизациониот план во врска со заемот во кој се утврдени датумите на доспевање и износите за отплата на главницата.

ЕВРОПСКА УНИЈА

застапувана од

ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА

Анекс: Амортизационен план за отплата на заемот

Копија до: Народна банка на заемопримачот

ПРИЛОГ 3

ОБРАЗЕЦ НА ПРАВНО МИСЛЕЊЕ

МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

(да се подготви на официјален меморандум на Министерството за правда на Република Северна Македонија)

[место, датум]

Европската комисија
Генерален директорат за буџет
Сектор Е - 3 - Операции на позајмување и давање заеми
L-2920 Луксембург

Предмет: Договор за заем помеѓу Европската Унија (како заемодавец) и Република Северна Македонија (како заемопримач) и Народната банка на Република Северна Македонија (како финансиски агент на заемопримачот) за максимален износ до [xxx] евра

Почитувани,

Во својство на министер за правда, се повикувам на горенаведениот Договор за заем потпишан на [датум на потпишување од страна на заемопримачот] и соодветните анекси кои претставуваат негов составен дел (во понатамошниот текст сите заедно наведени како „**Договор за заем**“) помеѓу Европската Унија (во понатамошниот текст „**заемодавец**“) и Република Северна Македонија (во понатамошниот текст „**заемопримач**“) и Народната банка на Република Северна Македонија како финансиски агент на заемопримачот за максимален износ до [xxx] евра.

Потврдувам дека сум целосно надлежен да го дадам ова правно мислење во врска со Договорот за заем во име на заемопримачот.

Ги проверив оригиналите или примероците од потпишаните верзии на Договорот за заем. Исто така, ги проверив и релевантните одредби од националното и од меѓународното право кои се применуваат на заемопримачот и Народната банка на Република Северна Македонија, овластувањата на потписниците и другите документи кои сметав дека се неопходни или соодветни. Освен тоа, ги проверив и прегледав правните работи кои сметав дека се од важност за мислењето дадено тука.

Ги прифаќам (i) автентичноста на сите потписи на заемодавецот и сообразноста на сите примероци со оригиналите, (ii) својството и надлежноста за склучување на Договорот за заем, како и нивното одобрување и потпишување од страна на заемодавецот и (iii) важењето, обврзувачкиот ефект и извршноста на Договорот за заем за секоја договорна страна во согласност со законодавството на Унијата и, освен онаму каде што одредено прашање не е регулирано со правото на ЕУ, луксембуршкото право.

Поимите кои се користат, а не се дефинирани во ова мислење, го имаат значењето утврдено со Договорот за заем.

Ова мислење е дадено исклучиво врз основа на правото на Република Северна Македонија на сила заклучно со датумот на издавање на ова мислење.

Во согласност со горенаведеното, го давам следното мислење:

1. Во однос на законите, регулативите и правно обврзувачките одлуки на сила во Република Северна Македонија, со потпишување на Договорот за заем од страна на Гордана Димитриеска-Кочоска, министерка за финансии, заемопримачот законски и неотповикливо е обврзан да ги исполни сите свои обврски што произлегуваат од него.
2. Потпишувањето, склучувањето и извршувањето на Договорот за заем од страна на заемопримачот: (i) се соодветно одобрени со сите потребни согласности, дејствија, одобренија и овластувања; и (ii) со нив не се прекршува ниту една важечка регулатива или одлука на кој било надлежен орган или од кој било меѓународен договор или спогодба кои се обврзувачки за него.
3. Ништо во овој Договор за заем не ги повредува или ограничува правата на заемопримачот за навремено и фактичко плаќање на кој било доспеан износ по основ на главница, камата или други трошоци согласно Договорот за заем.
4. Договорот за заем е подготвен во согласност со правото на Република Северна Македонија со цел негово спроведување од страна на заемопримачот. Спроведувањето на Договорот за заем нема да биде во спротивност со задолжителните одредби од правото на Република Северна Македонија, правниот поредок на Република Северна Македонија, меѓународните договори или општоприфатените принципи на меѓународното право коишто се обврзувачки за заемопримачот.
5. За да се обезбеди законитоста, важењето или спроведливоста на Договорот за заем не е потребно тој да биде поднесен, запишан или заверен во кој било суд или друг орган во Република Северна Македонија.
6. Во врска со извршувањето и спроведувањето на Договорот за заем, како и при секое плаќање или трансфер на главница, камата, провизија и други износи кои доспеваат и треба да се платат согласно Договорот за заем, не се плаќаат даноци, давачки, надоместоци или други давачки воведени од страна на Република Северна Македонија или од кој било даночен орган.
7. Не е потребна девизна контрола и не се плаќаат надоместоци или други провизии за трансферот на доспеаните износи според Договорот за заем.
8. Со потпишувањето на Договорот за заем од Анита Ангеловска-Бежоска, гувернер на Народната банка на Република Северна Македонија законски и валидно се обврзува Народната банка на Република Северна Македонија
9. Изборот на правото на ЕУ и, освен онаму каде што одредено прашање не е регулирано со правото на ЕУ, изборот на луксембуршкото право, како меродавно право за Договорот за заем се сметаат за важечки избор на право кое ги обврзува заемопримачот и Народната банка на Република Северна Македонија во согласност со правото на Република Северна Македонија.
10. Во согласност со член 20 од Договорот, заемопримачот правно, безусловно и неотповикливо ја прифаќа исклучивата надлежност на Судот на правдата на Европската

Унија во врска со Договорот за заем и секоја пресуда на овој суд е конечна и извршна во Република Северна Македонија.

11. Ниту заемопримачот ниту кој било негов имот не се изземени на основа на суверенитет или на кој било друг начин од јурисдикција, заплена - без оглед дали пред или после донесена пресуда или извршување во врска со кое било дејствие или постапка поврзани со Договорот за заем.
12. Спроведувањето на Договорот за заем е во согласност со сите национални уставни одредби со цел Договорот за заем да биде оперативен според правото на Република Северна Македонија и обврзувачки за заемопримачот и Народната банка на Република Северна Македонија и тој е склучен во согласност со законодавството на Република Северна Македонија.
13. Договорот за заем е потпишан по усвојувањето на [*внесете повикување на националниот закон*], кој влезе во сила на [*внесете датум*].
14. На крајот, Договорот за заем е соодветно потпишан во име на заемопримачот и сите обврски на заемопримачот во врска со Договорот за заем се важечки, обврзувачки и извршни во согласност со условите пропишани во нив и не се потребни никакви понатамошни дејствија за негово спроведување.
15. Во прилог е доставен неофицијален превод на англиски јазик на релевантните одредби од важечкото право на Република Северна Македонија врз основа на кое е издадено мислењето. Предметното законодавство е во целост во сила на датумот на ова мислење.

Министер за правда на Република Северна Македонија

ПРИЛОГ 4

ЛИСТА НА КОНТАКТИ

За заемодавецот:

Европската комисија
ЕУ за соседска политика и преговори за проширување.
Одделение Д-3 „Албанија, Северна Македонија“
До: Раководител на Одделение
1040, Брисел

Сигрид Бретел
Sigrid.BRETTEL@ec.europa.eu

Одделение А-4 „Координација на финансиски инструменти – перформанси, резултати и евалуација“
Алесандро Каскавила Alessandro.CASCAVILLA@ec.europa.eu

Европската комисија
Генерален директорат за буџет
Сектор Е - 3 - Операции на позајмување и давање заеми
За: Раководител на сектор
L-2920 Луксембург

Кристијан Енгелен (Christian Engelen)
Christian.ENGELEN@ec.europa.eu

Тило Саре (Thilo Sarre)
Thilo.SARRE@ec.europa.eu

За заемопримачот:

Министерство за финансии на Република Северна Македонија
За:
министер за финансии
ул. „Даме Груев“ бр.12, Скопје, Северна Македонија
cabinet@finance.gov.mk

Копија до:

Народна банка на Република Северна Македонија
За:
Гувернер или вицегувернери
бул: Кузман Јосифовски Питу 1, Скопје, Република Северна Македонија